

Perennat ja pöytäkynttilät vähentäisivät roskan määrää hautausmaalla

Eläkeläiset talkoilivat haudat kesäkuntoon Ylitorniolla.

Eija Koivumaa

Kynttilöiden kuoret, risut, kävyt, lehdet ja kuivuneet heinät saavat kyytiä Ylitornion hautausmaalla. Kirkon takana nouseva rinne ja sen hautakummut ovat heräilemässä kesään.

Ylitornion eläkeliiton jäsenet haravoivat ahkerasti ja kускаavat haravointijätteet kottikärryillä **Jari Riekkolan** paikalle tuomaan traktorin kauhaan.

- Hän antoi koko päiväksi käytön meille miehen, joka käy välillä tyhjentämässä kauhan, **Reeta Laitinen** kertoo.

Talkoolaiset ovat ahkeroineet aamusta lähtien. Ensin he keräsivät muoviroskat ja kuihtuneet kukat pois ja haravoivat koko alueen. Lopuksi he harjaavat hiikat seurakunnan hoidossa olevilta hautakivetyksiltä pois.

- Tässä on esimerkiksi kirjailija **Väinö Katajan** hauta, jonka kiveytykset harjataan, Laitinen kertoo.

Välillä Laitinen nappaa yhteen kottikärryyn joutuneen muoviruukun pois. Kynttilöiden jäänteet, muoviroskat ja biojätteet laitetaan omiin astioihinsa hautausmaan portilla.

- Toiveena olisi, että omaiset koittaisivat vähentää jätteen määrää.

Jätteen määrään voi vaikuttaa

esimerkiksi istuttamalla haudalle monivuotisen matalan perennakasvin. Seurakunnalta saa myös lainaan maljakon, johon voi laittaa leikkokukkia. Lisäksi Laitinen toivoo, että haudalle viedään vain yksi kynttilä kerrallaan.

- Suku voisi sopia, kuka sen vie. Hautakynttilän sijaan haudalle voi tuoda myös kynttilälyhdyn, johon laittaa tavallisen pöytäkynttilän.

SEURAKUNTA ei saanut hautausmaan siivousurakkaan tarjouksia, joten taloudenhoitaja **Pirtta Melaluoto** kysyi eläkeliiton rahastonhoitaja **Erkki Törmäselältä**.

- Ei me oltais tähän lähde, jos joku muu olisi tehnyt tarjouksen, Törmänen sanoo.

Lopulta eläkeliitto lupautui, kun 25 jäsentä sitoutui talkoisiin.

» Toiveena olisi, että omaiset koittaisivat vähentää jätteen määrää.

- Se on nimenomaan eläkeliiton hallituksen ja Erkin ansiota, että saimme tänne näin hyvin porukkaa, Laitinen sanoo.

Talkoissa on lopulta 43 eläkeliiton jäsentä. Talkoolaisista vanhin, **Lauri Lehto**, 85, kertoo, että hän on aikaisemminkin talkoillut hautausmaalla. Omaisten haudoista hän myös pitää säännöllisesti huolta.

- Minun ei ole tarvinnut muuta kuin vihjata, niin porukka on tullut tänne, Törmänen kehuu jäseniä.

SEURAKUNTA maksaa Ylitornion eläkeliitolle urakan suorittamisesta noin 3000 euroa.

- Yhtä paljon saamme tästä kuin vuoden aikana tekemistämme kaikista kahvituksista, Törmänen laskee.

Kertyneet rahat eläkeliitto käyttää retkeilyyn ja reissuihin.

- Juuri tultiin Peurungasta, missä oltiin porukalla kylpylässä. Se oli hieno reissu.

Anna-Kaisa Särkelä ja **Nanni Törmänen** seisovat kahvipöydän takana, josta talkoolaiset ovat saaneet hakea energiaa töiden jatkamiseen.

- Laita siihen, että täällä eläkeläiset saavat hyötyliikuntaa. Täällä on tosi ahkera porukka tekemässä, Laitinen vielä huikkaa.

Ylitornion eläkeliittolaiset puhdistivat hautausmaan yhteistuumin. Ahkeruimassa La

EIJA KOIVUMAA

Ylitornion seurakunta sai ympäristödiplomin

Eija Koivumaa

Ilmastotalkoot on yhdistänyt Ylitornion seurakunnan työntekijöitä erityisesti sen jälkeen, kun luottamushenkilöt päättivät hakea kirkon ympäristödiplomia.

- Täytyy antaa henkilökunnalle iso kiitos, miten he ovat lähteneet tähän mukaan, seurakunnan ympäristövastaava **Reeta Laitinen** sanoo.

Vuonna 2023 kirkkoneuvosto päätti, että se ryhtyy työhön

ja hakee diplomia. Osallisuus oli yksi edellytys, että sen voi saada. Neuvosto nimesi vastuutyöryhmän, joka valmisti asiat. Ryhmä koostui sekä luottamushenkilöistä että työntekijöistä.

SEURAKUNNAN työ on nyt paljattu. Ympäristödiplomi on osoitus siitä, että seurakunta on täyttänyt Hiilineutraali kirkko 2030 -tavoitteet ja kehittää toimintaansa edelleen.

- Perennojen suosiminen istutuksissa on yksi näkyvä osa ym-

päristötekoja, Laitinen toteaa.

Lisäksi seurakunta omistaa metsää, joka toimii erinomaisena hiilinieluna. Laitisen mukaan myös pienet teot ovat tärkeitä. Työntekijät esimerkiksi eivät käytä kertakäyttöastioita ja kaikki mahdollinen kierrätetään.

- Kaikkein tärkeintä on, että työntekijät ovat sitoutuneet tähän.

Taluspäällikkö **Pirtta Melaluoto** kertoo, että Laitinen on avustanut ympäristöohjelman,

vuosikellon ja eri toimintojen suunnitelmien vuosille 2025-2030 teossa.

SEURAKUNNAN ympäristötyö ei ole tapahtunut hetkessä. Ympäristödiplomiin liittyvät toimet aloitettiin jo vuonna 2019, jolloin seurakunnassa tehtiin toimintojen sähköistäminen ja kehittäminen.

Esimerkkeinä taluspäällikkö **Pirtta Melaluoto** nostaa paperitoman ja sähköisen talouden ja hallinnon hoitamisen sekä käteisen rahan käytön vähentämisen. - Viimeisempänä on ollut kolettien sähköinen keräys.

Lisäksi investoinnit ja kunnostustyöt hautausmaille on mietitty hautausmaan arvon mukaisesti ja ympäristöarvot huomi-

oiden.

Jatkossa ympäristödiplomia voi hakea uudestaan viiden vuoden välein.

SUOMEN evankelisuterilainen kirkko laati vuonna 2008 ilmastotoiminnan, joka antaa suosituksia ilmastotalkoisiin. Sen keskeisiä lähtökohtia ovat kiitollisuus, kunnioitus ja kohtuus.

- Ympäristötyölle on teologiset perusteet. Luonnosta huolehtiminen on seurakunnalle sen perustehtäviä. Usein unohtuu, että ympäristötyön perusta kerrotaan Raamatun alkulehdillä, viljele ja varjele, Melaluoto sanoo.

Seurakunta jakaa kirkkoissa ja hautausmaalla Osallistuthan sieki ympäristönhoitoon -opasta.